

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2019-02-15
Besvaras senast
2019-03-08

Till miljö- och klimatminister Isabella Lövin (MP)

2018/19:78 CCS

Tack vare det arbete som gjordes i den parlamentariska Miljömålsberedningen, där undertecknad vad Moderaternas representant, kunde riksdagen i stor enighet anta världens mest ambitiösa klimatmål 2017. Sverige ska senast 2045 inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser, och därefter ska Sveriges utsläpp vara negativa. Efter 2045 ska alltså upptaget av växthusgaser i Sverige vara större än våra utsläpp. Att nå detta mål kommer att bli oerhört krävande, och ska det överhuvudtaget vara realistiskt att nå målet kommer det att kräva användning av carbon capture and storage (CCS). Sverige har inte minst goda möjligheter att nå negativa utsläpp genom att avskilja och lagra koldioxid av biogent ursprung (bio-CCS). FN:s klimatpanel (IPCC) har också pekat ut CCS som nödvändigt för att vi globalt ska kunna klara den mycket snabba omställning som överenskommelsen från Paris kräver.

En av Sveriges största utmaningar för att nå våra högt ställda klimatmål är omställningen av vår industri, och då särskilt vår järn- och stålindustri samt mineralindustrin. Av Sveriges territoriella utsläpp står industrin för omkring en tredjedel, och av denna tredjedel står just järn- och stålindustrin tillsammans med mineralindustrin för mer än hälften av utsläppen.

För stålproduktionen pågår ett spännande och mycket hoppningivande projekt som handlar om att utveckla koldioxidfri stålproduktion. Hybrit, som projektet heter och som är ett samarbete mellan först och främst företagen SSAB, LKAB och Vattenfall, har redan fått betydande statligt stöd, och det är bra. Att utveckla utsläppsfri processteknik är fantastiskt. Samtidigt måste även den så kallade CCS-tekniken, som alltså handlar om att avskilja och lagra koldioxid, utvecklas och introduceras. Och det av flera anledningar. Bland annat är det viktigt att ha en alternativ strategi för hur svensk stålindustri ska kunna bli koldioxidneutral om Hybritprojektet inte blir framgångsrikt eller om det drar ut på tiden. Men framför allt behöver CCS-tekniken utvecklas och storskaligt introduceras för att ta hand om utsläpp som vi har svårt eller över huvud taget inte kan reducera med ny teknik. Dessutom kan även koldioxid av biogent ursprung avskiljas och lagras, vilket skapar möjligheter för Sverige att bli ett land som lagrar in mer koldioxid än vi släpper ut. Därmed kan vi också klara målet att efter 2045 ha negativa utsläpp.

Miljömålsberedningen lyfte i sitt arbete med det klimatpolitiska ramverket fram att Sverige behöver en nollutsläppsstrategi för industrin som inkluderar CCS.

Den rödgröna regeringens intresse för frågan har dock varit minst sagt svalt, och någon strategi har inte utarbetats. Moderaterna har dock drivit på för att föra frågan framåt och bland annat lagt budgetförslag om en riktad CCS-satsning. För att få till större och breddade satsningar på olika tekniker som kan minska basindustrins utsläpp föreslår Moderaterna nu också ett särskilt klimatavdrag för att gynna minskningar av koldioxidutsläpp genom CCS eller annan teknik.

Också en övergripande nollutsläppsstrategi som bland annat inrymmer en särskilt CCS-strategi bör tas fram i nära samarbete med våra nordiska grannländer, i första hand Norge, som har kommit långt i utvecklingen av CCS. Norge har också en mycket stor potential att lagra koldioxid under havsbotten där man tidigare utvunnit olja och gas.

I Västsverige finns en lång rad industrianläggningar inom olika industriavdelningar med stora koldioxidutsläpp och utsläpp av både fossilt och biogent ursprung. Chalmers tekniska högskola ligger också i framkant när det gäller forskning kring CCS. Under lång tid har också gemensamma projekt, bland annat som interregprojekt, kring CCS bedrivits mellan västsvenska och norska aktörer. Sammantaget utgör detta en bra grund för tillskapandet av ett västsvenskt kluster kring utveckling och introduktion av CCS. Ett klustersamarbete i Västsverige som understöds av staten skulle utgöra en bra grund för utvecklingen av ett svensk-norskt och i förlängningen nordiskt samarbete kring CCS.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga miljö- och klimatminister Isabella Lövin följande:

1. Är ministern beredd att ta initiativ till att utreda hur ett särskilt klimatavdrag kan införas i syfte att gynna minskningar av koldioxidutsläpp genom till exempel CCS?
2. Hur är det investeringsstöd som utlovas i januariöverenskommelsen för testanläggningar av miljöteknik som medför minusutsläpp tänkt att utformas, hur omfattande kommer stödet att vara och när kommer det att finnas på plats?
3. Är ministern beredd att ta initiativ till att ta fram en CCS-strategi?
4. Är ministern beredd att pröva möjligheten att etablera ett västsvenskt

kluster kring utveckling och introduktion av CCS?

.....

Johan Hultberg (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders